

L'UVEU

NUM 21

OLOT, 30 DE NOVÈMBRE DE 1912

TARDOR I

No's tornan originals.

ni's publicen anuncis de cap mena

SUSCRIPCIÓ: Provincies, 1'50 pts; Extranjer 3 frs.
Ultramar 5 frs.

Pel Dret Canònic els Bisbes,
tottom sab ben net y clar,
que la missió que ls peritoc
és sens dubte confirmar.

Pro'm sembla que aquest no parla
ni autorisa da un feves
com el que acabo de rebre
del nostre humil Arxiprest.

FANTASIA

Una vegada m'imaginava que vivia al veïnat d'un gran trinxal d'una població — no recordo si poble o ciutat, i qu'en els **seus** milers d'habitants hi havia molts homes de diferents pensars, coneixements y cultura, moltes dones y criatures y molts més capellans que criatures y dones. Recordo que aquella gent deia mainada a la quixalla, a les persones hipòcrites, *gent de be*, als desorreguts y retrògades, carlins; y a les persones de cultura y coneixements avançats. Hi havia les **seves** corresponents autoritats, un senyor Rector, un Ajuntament excepcionable, jutges, notaris y fins un nunci. Estaven en plè progrés!

Aquella gent, vivia sempre en la política palpitant tot per la política: el *be* com a mesquina cosa, devant l'ideal polític que els donava vots, triomfs, glòria, superioritat y carrees publics. La lluita en la que vivian, era cosa normal y hasta natural per la forsa de la costum. Veyeu com me la presentava la meva imaginació: El senyor rector del poble, volia ésser famo y rei absolut de tots els habitants y jay del pobre que no l'aceataval. Això no vol dir qu'el contestés mai cap salut a ningú, ni fos cap exemple d'abnegació; emprò no se li podia negar qu'era un sabi, especialment per a afavorir a qui li convenia y que no assistís als enterros, si eren de *general major*. Com a sacerdot era un bon ministre del Senyor; això no's podia en justícia negar-hi tampoc a'n els deunes capellanets d'aquella població; mai ningú havia dit mal d'ell, com a sacerdot, ni altres que com autoritat, titani li reconeixia la característica de la criatura humana, ab totes les imperfeccions de qu'es capassa una autoritat mundana. Ell era absolut, parcial, favoreixedor d'aquest o d'aquell altre, atribuint a ésser el seu poder el més grós obstacle per les grans mellors de reforma d'aquella població que jo m'imaginejava.

Els demés capellanets, amants incondicionals del carisme y de fer el burro quasi tots, atavien a la una contra l'autoritat rectoral. ¡Ay si els vots haguessin ésset trunfos pera desterrarlo! capjo habien de callar y guardar les apariencies.

El senyor rector, els capellanets, la *gent de be* y la carlins, atavien contraris avansats; els capellanets, carlins de *trinxera*, contraris pochs que no ho creien; la carlins contra la *gent de be* y els més exaltats, contraris que semblaven més pacífics, la gent de *be* — propiament dita — contraris que s'ho deien y no ho eren; els vells contraris joves; els joves contra tots dos, menys a les noies; els grans contra els petits; els gossos contra els gats; els gats contra les rates... y tot això, no més els avansats se donaven les mans en tot, malgrat havern de diferents pensar y posicions socials.

Vaig imaginar-me després aquella gent en temps de pau y segura el moviment que la joventut en massa s'havia empres contra uns quants vells, aborts de carrera molts, y sobretot contra quatre o cinc inangonejadors de la població que, ab la capa del catolicisme, la ploma en la mà direta y l'excomunió en l'esquerra, havien sigut, fins allavors, la vallà més xerà pera poguer donar un pas cap al progrés. Jo veia com tota aquella gent cridava al sentirse canvi l'episcopat de les seves mans, y per això, tent esforços titànics, acudien als molts vells que antigament els havien fet tributar l'illament per la fam, la vil col·lumnia; y els **seus** periòdics, atavien plens de diàmancions y mentides. Varen fundar dugues clavagueres que, per més mofa, ne deien *católiques*; la una la dels vells, revelava qui eren els redactors, car, la brutícia y els medicaments curadors de les emerxentes seixetes quells pobres vellets porten a sobre per llei d'herència, eren el seu tort; l'altre, la dels trinxeraires, demostrava una vegada més que l'ofici dels trinxes no es negir, ni menys escriure.

També m'imaginava unes eleccions. Allò era esparritós: els carlins feien de gent de polla, un capellà feia que s'entonsés el seu millor cantat, els seus periodics condonaven als que no votessin determinades candidatures, tots ells corrien per les tabernes comprant vots ab vi, forra vi..., y així en reioli vertiginós, aquella gent vivia agnada en temps de pau y en temps de lluita, sempre igual, mossegantse sempre.

Que importava qu'una cooperativa ensorrés a mitja població y una caixa d'estalvis s'emportés tots els diners, paralitant l'industria y l'comers? La cooperativa, la caixa d'estalvis portaven o podien portar vots... y vots eren trunfos.

En tant jo'm preguntava: pro es possible lo que veus? pot havenda en el molt tanta podridura? aquesta colla es diu catòlica, haventse de dir degenerada y heterodoxa?

DE MICA EN MICA, S'OMPLE LA PICA...

Ara que'm veiem en l'oasió y l'oasió fa'l lladre..., avinentem a n'els nostres innombrables amics, que, si he no's contestan cartes ni's publiquen els articles, xistos y tot lo demés que'ns envian, y fins ni tant sols fem esment de son rebut, no es verament per desconsideració ni desprecí, sinó per raons d'actualitat que'ns exigeix esser oportüns, disposant, com pot veure tothom, de poc espai pera donar un lloc als nevallets que per correu rebém. No de tot n'ha de tenir la culpa el clero, vathalistol!

Dijom això, perquè, com que justament avui, ens proposém contestar, encar que l'inconscient, la carta del senyor N., no s'és cas que se'n aquest previ avis, s'ens ofengués algú d'aquestis nostres incondicionals y entusiastes amics.

El senyor N., fasauer com ell soi, desitja sapiguer perquè aquí à Olot, hi ha una *especie* que se l'hi diu *gent de be*, y de pas ens demana si es això un motiu de brolla. Home, home de senyor N.! vosté's massa maliciós, no s'ho creuï pas mai això. La *gent de be* se diu *de be*, perquè procuren el seu *be*, y etampí. Eus hi entén? Ja veurà com aquesta *especie* creu, pràctica y predica lo que nosaltres encara no hem arribat, perquè estén desgraciadament atrassats. Predicau y practicau la *moralitat* d'una carabà de teatre y entrer no hi creuen; predicau y practicau la prella tan celebre caritat ben ordena la obediència, que's la què comensa per un mateix... y aixis van segint, cescent y predicant en coses que son per ells profitoses.

Fent referència a lo que vosté diu, sobretot allò d'aquelles ja fan celebrades plomes d'algua fresca de Sant Roc, en paga d'un boci de pedregam, cedit per un *ja'n parlarem, no rehyirem pas*, vosté està plenament errat. Provèx? aquí van: Dugues plomes d'algua, a n'aquest Ajuntament que vosté creu *complis*, li valen *unitanta pessetes* anyals *cada una*, que capitalades al *cine per cent* son uns *tres mil ditgues centes pessetes*; total res, la friolera de *sis cents quaranta dinros*. Ho veu, senyor N., com verdaderament això es una futesa que *no val la pena de parlarne*, perquè ja protestacavén *no tenien pas que rehyir per tan poca cosa*?

Això no digni mai més allò de *ylladres!!!*; home aquesta paraula fàtig groixuda y insultant no's diu segons ahont. Crèguus, vagí molt en compte, y si per decàs no's pot reprimir, diguibo a cau d'orella.

Lladre, ho pot dir sense temerari d'un pobre home que roba un boci de pa d'una slica, perque te fam; pro, un boci de pedregam ja es una cosa diferent, y dugues plomes d'algua, encara son

més diferents. No veu senyor N., que l'algua, al si *yo al café* es una cosa que s'escorra?

Y acabéun. Sobreix lo que diu vosté *qu'airs l'Ajuntament mai l'indrà recursos*, també hem de dirli qu'està completament equivocat. Constitueixen un Ajuntament *administratiu*, prò allò que's diu *bèn administratiu*; y en cas de *desficit*, sempre queda el *beato El Deber*, pera proposar la venda del *Cassino* o ferlo servir pera portarhi els gegants.

Acaba dient vosté en la seva sustanciosa catifa *yo es bén ést que lo que's del comú no es de ningú*. No sovis tampoc de la seva opinió, hi tinc que creure gosém el judici contrari *lo del comú, algu o altre s'ho quèda*.

DIARI DE «L'ULLS»

Dijous, 21. — No sabem que ho fa, si es l'hiver o que, puig fa un fred tant intens que ni les estufes dels castells ens poden fer reaccionar. Que hi farém? Mala cara quan morirem.

Divendres, 22. — En la *Tartana* hi ha una tant gran barrila, que desperta als pacífics habitants del popular Passeig del Firal. — *Mossèn Doctor Llongonissa*, somia arròs y fideus. — Passa tot arrogant l'helènic *Quer*.

S' dissapte, 23. — Dia de cobro y per lo tant tots els qui han de guanyar el pa ab la suu del seu front, fan cara de Pasques. — Eus diuen qu'una distingida personalitat que no volém comprometre perquè es amiga nostre, passa la tercera lluna de mel en un *musich hall* de Barcelona.

Diumenge, 24. — L'hermosa *mona gepetuda*, des de la botiga de fils y betxí de casa seva, s'entrena a *foot ball* ab una trota de beta de pobre. — En l'*Ideal Park* tenim el gust de saludar la *Pepita Malén* y a *Les Estrade*. El cine ple, no cal dirlo. Del cine *Carlitos*, *Xato* y *C.º* no'n podém dir res, perque témlim el gust de no trencar-lo.

Dilluns, 25. — En *Met Sacrest* pren... mides en un camp de Morató que no sabem si serà pera jugarhi a *foot-ball* o pera llaurar-lo. L'ha attendat en *Mitres Negres*. — A hores d'ara, no sabem que l'*Herbolari* hagi renunciat les dugutes plomes d'algua que birla al poble d'Olot.

Dimarts, 26. — Plorém desconsoladament perque diuen que ls de L'ULL ens hem dividit. *Jamai*, aném més forts que mai. — En la sessió de l'Ajuntament, l'arcalde amaga l'ou a la majoria...

Dimecres, 27. — Encare no sabem com ha parat allò de mossén Babati. — Ha arribat una segrestadora de nins, per lo que recomanem que estiguin alerta els papás dels nens del *reqüeté*. — La majoria de l'Ajuntament, ja ha trovat l'oli que li va amagar el dia avans l'afaldé.

ULLADES DE LA SETMANA

Entre mans tenim una carta de la nostra horizontal compatriota, en la que, després de rememorciòs l'atenció que tinguerem d'ocupar-nos de la seva deliciosa personeta ab motiu de la recent visita feta per ella a nostra montanyosa ciutat y de posar les belleses que picarescament llueix a nostre incondicional disposició, ens prega que rectifiquem el nom, heretat de son senyor pare, de qual ens servirèm pera senyalar la seva vinguda. La raho qu'ella'n dona, invitantnos a la rectificació, es tant poderosa y convincent que no ns podém sustraure de lo que tant amablement ens demana l'estimada Paquita. Ella, diu: *sabéis que no aguaf guillas sinó guillots...*

Y tens tota la raho, noia! mira, ja pots tenir per no posat el nom d'*Agafaguilles*. Apa, *buenas* y que continui la sort de que disfrutes en el mon de la vida alegre.

En Carlitos y'l Xato inspiraren diesapte aquesta *Nota* que li havia al peu del programa del Teatre Principal: *El Domingo por la tarde, se regalarán paleos, a las familias que vayan acompañadas de niños.*

Pro, per Júpiter, quont s'es vist facilitar l'ensenyansa de les pantorrilles a n'els entremaliats bebés? perquè si no' va gent al vostre cine, preteniu omplirlo castigant la blanca ignòcència de la quixalla? Ali, condèmnats, són més immorals que nosaltres! Ja sembla que vos veieu ballant carros tips y matixxes dintre de les grandioses y bullentes cañaderes d'en Pere Botero.

Ja fa alguns dies qu'insertarem meua *ullada* procedent de la ciutat dels comptes, qu'explicava qu'un mossén, d'una colossal mossegada, s'havia emportat un tros d'orella d'un nostre amic vilair, Y com que la tal *ullada* dona molt qu'curarionar, entre altre gent, a una llanera família d'aquí que's creia habésser aludit al seu hereu, hem de fer constar de la manera solemne que sabem, que no ns referiem per res a n'aquell espavilat xicot; car ell, farmacèutic en ciernes, sab administrar més dòsis de cops de puny que fan tremolar cels y terres. Si lo que allavors deiem li hagués succeït, tenim la completa seguretat de què mossén Mossèga, a hores d'ara j'hauria plantat malyes en la finca que hi ha sota de Montjuïc.

«El Deber» te present aquella maxina: *divide y vencerás*. Per això dimars va ser sortit aquelles fulles dirigides a *tes esquierres ottones*, proposantse: ab elles escampar la divisió en el si de l'agrupament nascut en contra de son arxa ja malmenys poder. Pro s'haurà de contentar ab les ganes, perquè tothom ja ha comprès les seves malévoles si que malaltives intencions, que no son altre cosa qu'esforços de flaquesa. Ara rat, ja ns pot venir al darrera ab un lluviol sonant.

En el concorregut carrer de Sant Esteve, hi ha una carniceria que la una de les parets s'hi llegeix aquest anuncí:

*Se vende carne
de
O
beja*

La mestressa, totjust nota, ara dona y sempre voluminesa y rosa com un pallol, se veni ben be que, al penjar el ben escrit anuncí, escoltaba guants paraules del guapo *Ribotaire*, nebot de Piscle Soler, patriòtic actor català.

L'annal que acabem de copiar, ens fa pensar en un altre que varem veure en una casa de la carretera de Girona. Un aixís: *Se vende tinta clara y oscura para escribir al formato mayor.*

Avejam si després de llegir això, el nostre benvolgut Arxiprest, regatçjarà les *surnes* pera la construcció d'escoles públiques.

Elegim en el «Correo Catalán» qu'el empederí nit *corrido* y elegant explorador polar, conegut pels qui ostenten l'honorós títol de *catavires* aquí y a Barcelona pel nom de *Pirin*, ha sollicitat ab totes les de la llar la blanca, dolsa y joventivola mà d'una joventivola, dolsa y blanca *senyoreta olotina*.

S'igoran els móvils qu han impulsat a m'en *Pirin* a prendre tan fatal resolució. Per aquest motiu, accompanyem en el dolor qu'embargall cor de la triata y dosconsolada *Pirineo*.

Els trobaven dimars en la sessió de l'Ajuntament, L'alcalde, pera intervenir en un debat que afectava a la seva merolística persona, abandonà el seu estudi silió presidencial, ocupantlo el primer tinent, l'elegintissim Don Candi Agustí, metge-dentista per més senyores. Continuava la discussió y aquet, tot d'un plegat y no recordantse lle que'n aquells històrics moments estava en ple na presidència, diu: — Demano la paraula. — En Xava el nostre célebre Xava, ab aquella sagacitat que tant el caracterisa, li pregunta desseguida: — A ne qui? — Un frànci del public, competeixat de la telliscada y de que nosaltres somis els Amos, contesta: — A ne L'Uta.

Els periódics de lora'nns enteran de que aquí a Olot uns quants desvagats pretenen fundar una «Joventut Conservadora». Fins aquí això no té res de particular, car tothom té'l dret y'l dever de fundar tot lo que's pugui, hasta si volen una fàbrica de sargantanes: pro que'n la llamant «Joventut» bi entrin, com sabem de bona tinta, uns xicots que's creien dels nostres, es una cosa tant extraña y incomprendible, com ho seria si ens diguessin quel xistós y guerrer veterà, Don Joan Deu, s'ha fet trare de la Trapa. Conservadors, recristina de nous, conservadors! Ba, ba, com més anèix, menys valent.